

มาตุ (มารดา, แม่) เป็นอิตถีลิงค์แจกอย่างนี้
ข้อควรรู้
 อาลปะนะ ใช้ อมม อมมา

วิภัติ	เอกวจนะ	พหูวจนะ
ปฺลฺลมา	มาตา ลง สิ ปฺลฺลมา. เอก. เอา อุ กับ สิ เป็น อา อ.มารดา	มาตโร ลง โย ปฺลฺลมา. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ มาตโร อ.มารดา ท.
ทฺตฺติยา	มาตฺรํ ลง อํ ทฺตฺติยา. เอก. เอา อุ เป็น อร ลง อํ คง อํ ไว้ = มาตฺรํ ซึ่งมารดา สู่มารดา ยังมารดา สิ้นมารดา ตลอดมารดา กะมารดา เฉพาะมารดา	มาตโร ลง โย ทฺตฺติยา. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ มาตโร ซึ่งมารดา ท. สู่มารดา ท. ยังมารดา ท. สิ้นมารดา ท. ตลอดมารดา ท. กะมารดา ท. เฉพาะมารดา ท.
ตฺตฺติยา	มาตฺรา ลง นา ตฺตฺติยา. เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง นา เป็น อา = มาตฺรา มาตฺยา ลง นา ตฺตฺติยา. เอก. แปลง นา เป็น ยา = มาตฺยา ด้วยมารดา โดยมารดา อันมารดา ตามมารดา เพราะมารดา มีมารดา ด้วยทั้งมารดา ข้างมารดา ทางมารดา	มาตฺราหิ ลง หิ ตฺตฺติยา. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง หิ คง หิ ไว้ ที่ชะ อ เป็น อา = มาตฺราหิ มาตฺราภิ ลง หิ ตฺตฺติยา. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง หิ เป็น ภิ ที่ชะ อ เป็น อา = มาตฺราภิ มาตฺตฺหิ ลง หิ ตฺตฺติยา. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ ที่ชะ อุ เป็น อุ = มาตฺตฺหิ มาตฺตฺภิ ลง หิ ตฺตฺติยา. พหุ. แปลง หิ เป็น ภิ ที่ชะ อุ เป็น อุ = มาตฺตฺภิ มาตฺราหิ มาตฺราภิ มาตฺตฺหิ มาตฺตฺภิ ด้วยมารดา ท. โดยมารดา ท. อันมารดา ท. ตามมารดา ท. เพราะมารดา ท. มีมารดา ท. ด้วยทั้งมารดา ท. ข้างมารดา ท. ทางมารดา ท.
จตฺตฺตฺถิ	มาตฺ ลง ส จตฺตฺตฺถิ. เอก. ลง ส ลบ ส = มาตฺ	มาตฺรานํ ลง นํ จตฺตฺตฺถิ. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง นํ คง นํ ไว้ ที่ชะ อ เป็น อา = มาตฺรานํ

	<p>มาตุยา ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ส เป็น ยา = มาตุยา มาตุ มาตุยา แก้มารดา เพื่อมารดา ต่อมารดา</p>	<p>มาตุณํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. ลง นํ คง นํ ทีฆะ อุ เป็น อุ =มาตุณํ มาตฺรานํ มาตุณํ แก้มารดา ท. เพื่อมารดา ท. ต่อมารดา ท.</p>
ปัญจมี	<p>มาตฺรา ลง สฺมา ปัญจมี. เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง สฺมา เป็น อา มาตฺรา แต่มารดา จากมารดา กว่ามารดา เหตุมารดา</p>	<p>มาตฺราหิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง หิ คง หิ วั ทีฆะ อ เป็น อา = มาตฺราหิ มาตฺราภิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. เอา อุ เป็น อร แปลง หิ เป็น ภิ ทีฆะ อ เป็น อา =มาตฺราภิ มาตฺรุหิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. ลง หิ คง หิ วั ทีฆะ อุ เป็น อุ=มาตฺรุหิ มาตฺรุภิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. แปลง หิ เป็น ภิ ทีฆะ อุ เป็น อุ =มาตฺรุภิ มาตฺราหิ มาตฺราภิ มาตฺรุหิ มาตฺรุภิ แต่มารดา ท. จากมารดา ท. กว่ามารดา ท. เหตุมารดา ท.</p>
ฉัญฉิ	<p>มาตุ ลง ส ฉัญฉิ. เอก. ลง ส ลบ ส = มาตุ มาตุยา ลง ส ฉัญฉิ. เอก. แปลง ส เป็น ยา= มาตุยา มาตุ มาตุยา แห่งมารดา ของมารดา เมื่อมารดา</p>	<p>มาตฺรานํ ลง นํ ฉัญฉิ. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง นํ คง นํ ทีฆะ อ เป็น อา = มาตฺรานํ มาตุณํ ลง นํ ฉัญฉิ.พหุ. ลง นํ คง นํ วั ทีฆะ อุ เป็น อุ = มาตุณํ มาตฺรานํ มาตุณํ แห่งมารดา ท. ของมารดา ท. เมื่อมารดา ท.</p>
สัตตมี	<p>มาตฺริ ลง สฺมี สัตตมี. เอก. เอา อุ เป็น อร แปลง สฺมี เป็น อิ = มาตฺริ ในมารดา ไกลมารดา ที่มารดา ครั้นเมื่อ มารดา ในเพราะมารดา</p>	<p>มาตฺราสุ ลง สฺ สัตตมี. พหุ. เอา อุ เป็น อร ลง สฺ คง สฺ วั ทีฆะ อ เป็น อา = มาตฺราสุ มาตฺุสุ ลง สฺ สัตตมี. พหุ. ลง สฺ คง สฺ วั ทีฆะ อุ เป็น อุ =มาตฺุสุ มาตฺราสุ มาตฺุสุ ในมารดา ท. ไกลมารดา ท. ที่มารดา ท. ครั้นเมื่อมารดา ท.</p>

	เหนือมารดา บนมารดา ณ มารดา	ในเพราะมารดา ท. เหนือมารดา ท. บนมารดา ท. ณ มารดา ท.
อालปน ะ	มาตา (อมม) ลง สี อาลปน. เอก. เอา อฺ กับ สี เป็น อา แนะมารดา ดูก่อนมารดา ข้าแต่มารดา	มาตโร (อมมา) ลง โย อาลปน. พหุ. เอา อฺ เป็น อร แปลง โย เป็น โอ =มาตโร แนะมารดา ท. ดูก่อนมารดา ท. ข้าแต่มารดา ท.

ธิตฺ (ธิตา) แจกเหมือน มาตุ

วิภัตติ	เอก.	พหู
ป.	ธิตา	ธิตโร
ท.	ธิตร์	ธิตโร
ต.	ธิตรา ธิตฺยา	ธิตราหิ ธิตฺราภิ ธิตฺุหิ ธิตฺุภิ
จ.	ธิตฺุ ธิตฺุยา	ธิตฺุรานํ ธิตฺุณํ
ปญ.	ธิตฺุรา	ธิตฺุราหิ ธิตฺุราภิ ธิตฺุหิ ธิตฺุภิ
ฉ.	ธิตฺุ ธิตฺุยา	ธิตฺุรานํ ธิตฺุณํ

ส.	ฉัตร	ฉัตราส์ ฉัตรุส
อา.	ฉัตร	ฉัตรโร

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.ความรัก ในฉัตร **ของมารดา** ผู้เป็นที่พึ่ง ของลูกเขย ท. ผู้
เกียจคร้าน ในหมู่บ้าน ฯ

ตอบ. คาเม (คามสมิ, คามมहि) กุสิดานัน ชามาตราณ (ชามาตุนัน)
นาคาย มาตุ (มาตยา) ฉัตรี สีนโห (เปม) ฯ

๒. อ.แก้วมณี ดวงใหญ่ ในมือ ท. **ของฉัตร** ผู้ดีอยู่ (ปหรนดี)
ซึ่งมารดา ของตน ฯ

ตอบ. อตตโน มาตร ปหรนดียา ฉิต (ฉิตยา) หตเถส มหนโต
มณี ฯ

๓. อ.บุตร ท. ของน้องชายผู้น้อยที่สุด ผู้ไปอยู่ (คจจนต) กับ
ด้วยมารดา ผู้มีศรัทธา ในศาสนา ของพระพุทธเจ้า ฯ

ตอบ. พุทธสส สาสน (สาสนสมิ, สาสนมहि) สทชาย มาตรา
(มาตยา) สทธิ คจจนตสส กนิฏฐภาต (กนิฏฐภาตโน, กนิฏฐสส)
ปุตตา ฯ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. มาตุ นาคสส ปิตโน ฌนั เทนตสส รณโณ ฉิตยา คพเก
ปณณานิ ฯ

ตอบ. อ.หนังสือ ท. ในห้อง ของฉัตร แห่งพระราช ผู้-พระราช
ทานอยู่ ซึ่งทรัพย์ แก่พระบิดา ผู้เป็นที่พึ่ง ของพระมารดา ฯ

๒. อิทชาย โกสมพิย ฌนวัต เสฏฐิสส ปาสาทเว สนเด (อญอญ)
ปิตริ สีนโห ฯ

ตอบ. อ.ความรัก ในบิดา ผู้อยู่อยู่ ในปราสาท ของเศรษฐี ผู้มี
ทรัพย์ ในเมืองโกสัมพี อันรุ่งเรือง ฯ

ปีติ มาตุ ภาตु ธีตฺ ต่อกับ โต แปลง อุ เป็น อี
ปีติโต มาติโต ภาติโต ธีติโต ฯ

ปัญหาท้ายบท

อ.ครุ ท. ของธิดา ท. ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ของพี่ชายผู้เจริญที่สุด ผู้
รักใคร่อยู่ (ปิยายนุต) ในบิดา ผู้เป็นที่พึ่ง ของมารดา ในเรือน ฯ

อ.สนัช ท. ตัวร้าย ใกล้เคียง ของสุกร ท. ตัวอ้วน ของธิดา
ของลูกเขย ของผู้เจริญ คนหนึ่ง ในแวนแคว้น แห่งพระราช
ผู้มีบุญ ฯ

อ.เปลว แห่งไฟ ในเรือน ของบิดา ผู้ประหารอยู่(ปหรนุต)
ซึ่งพระราช ผู้ร้าย ต่อของน้องชายผู้น้อยที่สุด ของตน ฯ